

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ВБИЉАЊЕ ШАЛЕ.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Најевића у Новом Саду. — Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcelangasse 56.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Најевића у Новом Саду.

Кад се нико не сећа — мора Стармали.

Кад нас посу мајстор Тиса
Нечувеном оном бруком,
Надасмо се интерпелству
Са моралним барчибуком.

Зар се тако гњев угаси!
Зар се тако бол утиша!
Од чибука ни помена, —
Јао, јао, ни камиша*)

Шетња по Новом Саду.

CXXXI.

И ако већ улазимо у децембарску хладноћу и децембарска хладноћа улази у нас, ипак нам изгледа ово време не као зимско, него управо као пролетње; време променљиво, час нам благо сунце сија, час нас опет шиба карловачки благослов; час идемо по сувим и чистим улицама, а час опет газимо до колена по синодским пројектима; час је у природи тишина, нема ни тихога поветарца да дрма вито класје и одаке на кућама, а час опет наступи грмљавина са хрватског сабора и из „виделових“ уводних чланака; час нам нанесе олуја пуну авлију празне сламе и ђубрета, а час опет нагрну колпортери са новим календарима; око подне да човек рекне: и боже помози!, а у вече се већ гуримо око хладне фуруне и архијерејског родољубља; из јутра нам осване ведар дан и чист ваздух, а после подне се већ навукли црни — синодски закључци и денунцијантски листови; један дан нам годи слушати умилне песме наших славуја и косова, а други дан нас суморно расположи — дефицит од „Беседе“ наше певачке дружине те и за-

боравимо на славује, само се још Косова сећамо: једном речи, ми се налазимо у правом пролетњем добу, кад је божић — дан рођења спаситеља нашег — увелико већ прошао, св. Сава, просветитељ српски, одавно већ за нас и заборавио, и долази нам, да нам се већ приближује свети — Вратоломија!

На пролеће нас опомиње и то, што већ немамо шта ни да једемо, коморе за дрва су нам празне, свечаре смо престали славити и пуна нам је варош босанских просијака — све као у пролеће!

Но да не би когод при таквим појавама посумњао, да је зима заиста прошла и да се заиста налазимо већ у небеском знаку овна, т. ј. у пролећу, те да не би похитао да брже боље плати прву рату порције и парохјала за идућу годину, и да неби пренаглио са шаљањем нове претплате на „Стармали“, то вам је публицистична дужност саопштити овде да ипак има знакова, земаљских и небеских, да зима није прошла, него напротив да сада тек наступа. Да зима није прошла, него да је сада тек у цвету или управо у пулољку своје, томе су докази осим пуних магацина издавача календара, још и ови: школску децу видимо голу и босу по блату и хладном камењу; видимо да је баш сада сазван у Карловце саборски одбор, а и то се удешава обично зими; новосадски санитетски одбор седи мирно у топлој кафани и у плебанији (а тако је и лане и преклане у зиму било); магистрат се не стара за подизање варошких леденица за болеснике, као што ни до сада у зиму није водио бригу за лед, који ће нам на лето кад дођу врућине и врућине требати; путови су тако искварени и испроваљивани, да и саме владике, кад путују горе, могу лако да накаљају и да се у каквим нечистим брљама заглибе; да је заиста зима, доказ је томе и то, што сваки листвене на дрвету српскога новинарства; даље смо опазили, да се и избор тевелијанског надзорника негде замрзнуо; и по браћи некој у Сентомашу видимо да је зима, јер се

*) Ко каже да нема ни камиша! Та зар није на сабору и Ника и Миша!

склањају по топлим собама и употребљују Wärme-Flaschen; а исто тако има браће и у Новом Саду и Сомбору угрејане, али не од сунца, као у лето; а и пандур и пустакомесари имају доста посла, да људима не буде зима, те пошто их они на свој начин угреју, онда их, да им опет не би било хладно, воде одмах у хлад. За доказ, да је ово заиста зима, а не лето, може послужити и та околност, што жене пеку кестење на ономе месту, где се требао зидати владичин двор (док нам је још Сириг био у рукама), а да је лето не би се туда ширио дим од кестења, него би се на томе посвећеном месту дизале пирамиде од коре од диња и лубеница. Да је ово зима а не лето, томе је даља сведоштво и то, што наше госпође при игрању „фрише фире“ пале свеће већ у четири сата после подне, лети пак гору свеће само од 8 сахата у вече па до 3 сахата у јутру. Исто тако могло би као знак зиме послужити и то, што сада „Сановници“ много боље пролазе, особито кад се уз „велики народни“ календар пришабање, јер зими су ноћи дуге па се више сања него лети, а друго лети човек има много посла на салашу и увинограду, те тако уморан заспи, и нема каде ни да сања, — зими пак кад се после свињске даће и свечара фантазија разигра, сањају се свакојака страшила, као бауци, бикови, егзекутори, оберштацанвалти, тиса-есларски шаптери, оначари и други људи црнога образа и одела.

У осталом да је ово озбиљан лист, ја би доказао да је ово зима, а не лето, другим научним, математичко-геометријским начином по правилу Питагорину.

Питагора је доказао, да је квадрат хипотенузе једна сума квадрата обадве катете, а ја би према томе извео доказ, да је сада зима, јер док лети потрошимо само један хипотенузин квадратни хват дрва, докле сада трошимо суму квадратних хвата од обадве катете, те се — ма да је зима — ипак све знојимо, не само кад та дрва цепамо него и кад их плаћамо, изузимајући наравно оне сретне људе, који дрва добију на вересију, јер нема ништа слађе на свету, нег на пролеће плаћати дрва, која смо још пре божића погорели, ту нас онда заузима и пуни нам душу оно исто умилно осећање, што га имамо по Абердаревој психологији и „хармонији срца“ онда, кад у лето плаћамо кројачу оне зимске хаљине, што смо их тако подерали, да их ни Мајурци неће да употребе ни као страшило у винограду.

Како, даље по Питагориним и Архимедовим законима свака ствар, која има свог почетка, мора имати и свршетка (осим свађе београдских новина, јер та нема свога свршетка), то онда ваља и ова „Шетња“ да се сврши, иначе поштовани читалац неби доспео да иде на пиво, а такав злочин нисам рад да учиним под моју старост, да га т. ј. од тога спасоносног пута задржим.

Аб.

У Ш Т И П Ц И.

□ Један уважени говорник над Ђуром Даничићем рече између осталог: „Даничић је умро с пером у руци, као војник на бојноме пољу.“ —

ПОДЛИСТАК.

Успомене из милитарске крајине.

Покупио их Арон.

(Продужење.)

5.

Тоша М. некадашњи шајкашки капетан узимао је овај живот врло олако. Наравно могло му је бити, јер као син из богате и одличне куће није никад знао шта је то оскудица.

Волео је задиркивати и више пута је шалу малко и подалеко терао.

Но то му се у толико кроз прсте гледало, јер и он је шалу радо примао, као што ју је и чинио.

Дакле Тоша беше у брукшанцу са својим момцима Шајкашима, који су тада ђупријаша били.

Једног дана шетао се он по ђуприји тамо амо и опази једног новосадскога трговца с необично грдним носом где му у сукоб иде.

Још така носа дотле видео није, те му се страшно зачуди, и стаде као укуван. Трговац дође до њега и хтеде га мимоићи, но М. му препречи пута. Трговац на другу страну, а и М. тамо, непрестано у нос му пиљећи. Нос беше грдосија међу носевима, (unicum) дугачак, па широк, па рапав, па модар и имао је као украс брадавицу с длакама.

То је капетану већ сувише било.

„Хајде де,“ приповеда он сам, „што се дужине, ширине, боје и нивоа тиче, могао би му још опростити, али немогах брадавицу на миру оставити. Та молим вас, од куда сва добра или боље рећи сва зла овога света да се на једном носу искупе? Станем пред трговца и онако патетично повичем му иза свега гласа не у брк као што нам веле, већ у — нос: а о носу! Трговац изненађен тим насртајем стаде ме зачуђено гледати. Ја на ново, немогах се уздржати, повичем: ао носу, Господе мој!

Трговац ти мој позелени, па поцрвени — све је боје променуо као камелеон —, те ти надува своју носину и сав модар од љутине повиче ми, — али нећу ни да кажем, шта ми је рекао, нагрди ме, брате, како ме још нико никад нагрдио и измагарчио није.“

„Ето ти, продужи М—, што сам тражио, то сам и нашао. Уклоним му се с пута и трговац мој оде гунђајући а ја остадо за њим гледећи, и мрмљајући: ао носу! ао носу!

6.

Обрлаћман Тоша Т. беше штацијонскомандант у Надаљу.

Имао је врло хрђаве плајаше (садањи кишбирови) општинске. Често су се опијали и тада их целог дана нема у канцеларији.

Обрлаћману Тоши то се већ досади, те једном

Дакле војник умире на бојноме пољу с пером у руци — то писмо знали.

* * *

○ Ових дана започето је суђење над Бонтуом у Паризу. Један Београђанин пита: А кад ће се судити његовим сукривцима изван Париза?

* * *

+ У једноме великом календару браће М. Поповића за идућу годину 1883., који стаје „само“ 70 новч. стоји на стр. 99. ово: „Ако се сунце сретне са Марсом у 12. небесном знаку овну, знак је да ће једног владара постићи велика несрећа, а може бити и сама смрт.“ — Шта мислите, како ће се чича Панта из Гардиноваца поплашити, кад опази, да се сунце срело са Марсом у дванаестом небесном знаку овну!

* * *

○ Исти календар на стр. 119. учи наш народ и овоме природном закону: „кад на човека здрава састава наиђе на једаред сета и суморност и осећа се слабији, наступиће мена у времену, иза лепог времена биће облачно и потом понајвише зла времена.“ — Али кад је један човек сетан и суморан, јер му је умр'о отац, а други у исто доба весео, јер жени сина, како ће онда бог удесити са временом?

* * *

* Исти календар нам отвара ум учећи нас и шта санови значе, па вели: патријара видети значи срећу у животу, а одмах за тим: папагаја видети значи подсмеј. Само да на јави не буде — као обично — обротно, те да папагај

призове плајаше и рече им, да му се сваки сутра дан има јавити при рапорту, ако је јуче због пића из канцеларије изостао.

Е добро, ево ти сутра дан дође плајаш Кузман те посрћући једва се стави у позитуру пред обрлаћманом. Када подиже руку, да по закону салутира, једва се одржао у равнотежи. Ударало је из њега пиће као да је где год у комини лежао.

„Јављам покорно господин оберлаајтнат, био сам јууче пијан“.

„Та убијо те Бог,“ повиче обрлаћман Тоша, „та ти си и сад пијан!“

„Молим покорно, јаа ћу то суутра јавити,“ прихвати Кузман, салутира руком, окрете се на петама и — изађе из канцеларије.

7.

Један шајкаш под капетанством Мајниним у брукшанцу украде из касапнице комад говеђине од једне фунте и сакрије га под јапунце. Касапин га опази те назорце за њим из Н. Сада у брукшанац. Кад је већ хтео лала да уђе у касарну касапин га ухвати за јакну и одвуче капетану.

„Молим господине, овај ми је момак украо фунту меса из касапнице.“ беше тужба.

„Но, пасју ти веру, јел истина?“ продере се Мајна.

„Није истина господин капетан, лаже обешањак!“ беше одговор.

значи срећу у животу, а патријара да нам буде на подсмеј?

* * *

× Исти календар доказује, да сладолед сањати значи болеснику смрт. Шта мислите кад болесникова загрејана фантазија сања разхлађујући сладолед, па кад онако болан пун вере узме овај календар (јер болесној се фантазији мора опростити) у руке, те нађе да му сан његов значи смрт — ала ће то бити онда за њега хришћанска утеха у болести!

* * *

× Календар исте књижаре „Планетар“ разбистрава глупост нашега народа међу осталим и овом поуком: Код кога су човека прсти на руци здраво наблизу, један до другог, знак је говорљивости, брбљавости и непостојанства. — А зар има људи, код којих прсти нису наблизу и један до другог? Него ваљда му је један прст на носу, други на леђи, трећи на колену четврти на пети, а пети у књижари светог Саве?

* * *

△ Цар Душан добивши календар исте књижаре „Радована“ и видећи у каквом облику пишијоше песме, које о њему певају, вајка се, што у своје законике није и за уредника оваких ствари одредио, као и код другог на сиља — „да обрежџти елџ носџ.“

Аб.

„Та шта није истина?“ рече касапин, а ја сам га пратио све до врата и ето да га визитирамо, па ћемо месо још ту наћи.“

И тако потражише свуда по хаљинама, шта више свукоше момка гола, нага, али меса украденога ни од корова.

Касапин се нашао у чуду и знајући да ће бити оглобљен, што је момка права лоповом назвао, запита палу:

„Ала молим те брате, кажи ми где се дело месо, ево ти пет форинтинапојнице, нећу ти ништа само реци,“

Јели истина Господине, да не ћу бити каштигован? Запита момак.

„Нећеш!“ беше одговор.

„Е добро,“ поче лала, „ја кад сам се случајно осврнуо, видим, да касапин иде за мном. Знао сам, шта ме чека, ако ме ухвати. Тада ја полако залогам по залогам одкинем и месо путем поједем. У почетку ми је мало хрђаво било, али код трећег четвртог залогам научим се и од сада ћу увек пресна меса јести. То је здравије него кувано.“

„Но, нека ти је, брате, на здравље и ево ти твојих поштено заслужених пет форината, да залијеш месо!“ рече касапин и даде му петицу.

„Е кад је тако,“ проговори Мајна, ево ти и ја поклањам пет фор. — ал да се ниси са касапом измирио, добио би, не пет, већ двадесет.

(Продужиће се.)

*

Т е л е г р а м и.

Из Стамбола. Изаслали смо комисију да по снегу запара и тиме обележи границе између Црне Горе и Арбаније. Европске силе морају гарантовати, да се тај снег неће никада отопи, — јер онда наравно да ће остати само топови.

Из Варјаша. Ми би смо се радо трампили. Нашег главоразбителног учитеља, Ђ. Богосава дали би радо којој општини у замену. Ал се бојимо да нам не пошљу онога из Шида.

„Стармали“ у Београд. Честитамо „Виделу“ што је изгубило својег вечитог кавгаџију. Не маримо, макар сви „Виделовци“ постали посланици, — само да земља дође једном до жељена мира, споразума и журналистичног достојанства.

Из Будапеште Ми држимо, да није нужно журити се са избором надзорника у Текелијануму, јер и тако ће кад тад, доћи васкресеније мртвих; и онда ће оживети сви покојни надзорници, — па за што да нађу места своја другим попуњена!

Араби-паша Кедиви Збогом, дико, писаћу ти!

Позориште у Сарајеву.

Читали смо из новина
Нова гласа превесела,
Да су глумци Сарајевски
Представљали већ Отела.

Отело је траљав био,
За улогу недорасто;
Ал за то је, све до краја,
Одиграо јогунасто.

И у листу Сарајевском
Шибају га бичем љуто,
Кад не уме ка' што треба,
Што се јадан меша у то!

Тога глумца, тог невежу
Свак је живи сажалиро,
Томе глумцу (тако пише)
Нико није аплаудиро, —

Зар ни онда њему нико
Са аплаузом не потврди,
Кад је реко, кад је реко,
Да „у Данској нешто смрди“?

Пајнош.

Министарско вајкање у Београду!

Како ћемо тужан скупштину да држимо! Председник А л е к с а П р т о в због краће затворен! Подпредседник А б е р д а р отишао за посланика у Рим! А народни посланици неће да дођу на скупштину!

Још ако и Бонту сад на суду исказе штогод, што нам је обећао да неће исказати, онда боље да идемо опет у воденичаре, Клименташе и пензијаше!

Куртала таквог господства!!

Аб.

Бадава, што је вешт судија.

Била јака зима за свакога и за оне под чергом такођер.

Кад пролеће ославило а циге ће in corpore судији да моле два лета и једну зиму.

Судија се на ово промисли мало па ће озбиљно онда:

„Сасвим имате право, што то иштете и ја ћу то учинити. Сад иде лето, па ће вам онда доћи зима а за овим ће опет бити лето. Ето вам онда два лета и једна зима, идите дакле кући и будите спокојни.“

Цигани се врате задовољно у своју чергу, да веселу вест јаве и деци под чергом.

СМ

Кад му је најслађе.

— Ама, красни мужу, што пијеш толико, та помисли на жену, на децу, ти ћеш их несретниче баш упропастити. Па зар се ти не можеш као и други људи умерити, па остави вино онда, вад ти је најслађе.

„Е кад ми је најслађе, онда већ не знам шта радим.“

Нек му је на здравље.

СМ

Пишта — палишта!

Под насловом „Egy magyar törvényhozó a pápánál“ („Један мађарски законодавац код папе“) доноси наш локални лист „Nagy Kikindai hiradó“ у свом 49. броју о. г. по нас православне Србе радосну вест, да је наш кикиндски посланик Ј о а н н о в и ч И ш т в а н био је 27 новембра у Риму у да је био $\frac{1}{2}$ сата на аудијенцији код папе и од њега искао и добио његов свети благослов.

Ову радосну вест јављају и други мађарски и немачки листови и могу вас уверити да је цела истина. С тога јављам ово и уредништву „С т а р м а л о г а“, нека и оно обрадује Штевине православне бираче, јер срамота је да српски православни листови о томе ћуте.

Наши клерикалци, који су лане за Штеву кортешовали и који на народњаке обично вичу да ови р у ш е п р а в о с л а в и ј е, могли би сад такође ићи у Рим по папин благослов, да их он умудри како ће бранити и чувати своју православну веру.*)

У Вел. Кикиндском дистрикту.

Један небирач Штевин.

*) Ову вест слагао сам с радошћу и немам с моје стране ништа против тога. Слагач (римокатолик).

Ћира. Да, да, — тако је.

Ћира. Шта би рекао Христос Спаситељ, кад би опет сишао на земљу, па видео, да се Герман Анђе-лић српским патријархом назива?

Спира. Христос је већ рекао на то, што је имао рећи.

Ћира. А шта је рекао?

Спира. Рекао је: „мнози бо сут звани, мало же избрани.“

Ћука и Шука.

Ћука. Јеси л' ти слушао штогод о биљци, која се зове „водопија“?

Шука. Па то је онај плави цвет, што се латински зове „Cichoria intibus.“

Ћука. Но баш ти фала, што си ми казао. А ја ономад био у Сентомашу, па замолим тамошњега неког ботаничара, да ми покаже једну „водопију“ но он ми рече, да тога зеља код њих нема. Аб.

Ћука. Ја мислим да би правилније било, да се каже архимадрид уместо архимандрит.

Шука. А за што то?

Ћука. Јер је Мадридшпанска ствар, а ти знаш да у анђелићевој аутобиографији у „Стиксу“ стоји да су Карловци у Шпанији, а у Карловци се праве архимандрити.

Шука. А и Карловце је ваљда какав Дон Карлос основао.

Ћука. Без сумње; за то се и зову Доњи Карловци, за разлику од Горњих Карловаца (Карлштата). Аб.

Ћука. Како се, бога ти, зове хрватски варош Нови Сад.

Шука. Зове се „Ujvidek.“

Ћука. Од какве си то луде научио?

Шука. Па ево ти најновији загревачки „Pozor“, (бр. 280). У њему ево има један телеграм: „Ujvidek 4. prosinca.“

Ћука. Но, и тог уредника не бих ја препоручио за професора географије.

Шука. А ни језика.

Ћука. Него међу нама речено, види се, да хрватска деца од 6 година неуче мађарски.

Шука. Ћути, да се не чује у Пешти, могу ода-тле изводити какав рђав морал. Аб.

П у с л и ц е.

„Нема ватре без дима“ вели немачка пословица. Али то нија истина. Јер султану у мало што не изгореше димлије, — а то је све масло партије Махмуд Недија. (Даклем има ватре и без дима).

У Дебрецину убио се старац од 105 година. (Можда се уплашио да га не изберу гдегод за алтер-президента).

У подлисцима више разних новина читамо да се наш књижевник Коста Ристић не мисли женити. (Али ми држимо, да је то истина, не би то било штампано баш у новинама.)

У Бечу опет родило се дете без очију. Но овај је сиромак једини који би оберучке примио видело (макар и оно београдско).

У 9. броју „Српчета“ стоји да је „п р е к р а т-ко г в р е м е н а“ подигнут у Пешти споменик Петефију, — за тим се додаје ово: „Он је умро п р е неколико дана у Пешти. (Баш су ти Мађари благодаран народ, они својим великим људима подигну споменик још пре него што се роде.)“

То је добра жена.

Петра и Паја били су добри пријатељи, чешће се састајали после ручка у биртију на вино а пре ручка растајали, па и у другом којечему били су доста налик, само не — у једном.

Петра је имао често посла са својом рођеном па доста пута сасвим забадава — Паја опет никад.

Петар при чаши вина приповеда једаред Павлу, како је пред ручак имао са женом жестоки речи, па је дошло бог-ме и до „удара“.

Паја се чуди томе, та он никад ни да помисли на то, јер његова то никад незаслужи. Он никад није ни прилике добио да на њу злим почне.

— Ако баш хоћеш прилике, ево ти савета: кад одеш, ако-бог-да још данас, а сутра за цело кући, а ти удри капом о земљу; па ако ти је дигне, удри је, што је дигла, а ако недигне удри, што није дигла.

Савет је примљен.

Сутра дан ко обично дође Паја накресан кући, па како у собу а он капом о земљу; да све пуца, а он се спреми на кавгу.

Његова ће мирно прићи и запитати: „драги Пајо, да-л' да подигнем шешир?“

Паја на то — ни беле.

Тако је то кад је човек збуњен послом.

Ника и Влада играју касине у гостионици код вароши Париза у Вршцу. Гледаоца читава граја околно њиовог стола, е би скромни гост који са новинама у руци за други стол седн, помислити морао, обављо се какав двобој на живот и смрт. Али не беше тако. Они као што реко играше само касине, на два шестака партију, али са таким жаром, да су морали, *pouens volens* пажњу свију гостију на себе обратити; јер ту падаху речи, које нинајмање не приличе шали. Међу прочем, рече Ника Влади: „Ти си овчи коњ.“ На које Влада: „То знам“ па повуче шестаке које је добио, и не обзирући се на смеј, који је његово признање изазвало.

Штрика.

Тај зна, шта је мера.

Чика Панта је вазда у кући; од оца је наследио лепо имање, али га неће оставити деци својој.

Већ је упознат за доброг пијаницу, и једном ће рођени кум запитати: „кажи ти, куме, каква је мера теби доста?“

— Кад ме двојица воде а један тура, био је крајак одговор.

СМ

Кри-кри-тика.

Кад се узме здраво строго:

Календара ј' у нас много.

Кад се узме још строжије;

Да видиш и није.

Гледећ' наше удо стање:

Могло би их бити мање, —

Да се новци штеде.

Гледећ' луксус што нас сисе:

Могло би их бит и више —

(Само да што вреде.)

Од крчага — тестија.

Сремац испод Саве добро се познавао са планинцем једним и пут га је више пута нанео те је препоћио у пријатеља.

Овај га је частио вином из бокала а воду је увек, кад је требало, доносио у тестији, која није имала дршке.

Планинца ће једном ухватити ноћ баш у селу пријана му, па шта ће, него хајд, овоме на конак.

О брате, те радости, што види познаника и пријатеља у своме дому.

— Кувај жено красну вечеру, знаш шта ја водем, ваљушака с кашиком.

Вечерали су лепо, домаћин је изнео и вина — у бокалу.

На једаред зажели гост и тестију, да се напије воде.

Домаћин на то истрча напоље, шта је радио не знам, тек остао је доста дуго.

Уђе затим жалосним лицем и рече госту: „О, пријане, у такво сам зло упао. Нисмо имали тестије, но баш нов крчаг, ја сам хтео да одвадим држак, да те баш из тестије напојим, али за држком оде крчаг на неколико парчади. Опрости ми, што те немогу угостити к'о ти мене. Напиј се, брате, воде и из ове ћупе.“

С. М.

Из старих времена.

Књаз Кауниц донесе једном Цару Јосифу II неки законски предлог на потврду — цару се није ни мало допао те под исти напише: Кауниц је један магарац. Јосиф II.

На брзо дође кнез Кауниц у царски кабинет да види да ли је цар потврдио — цар му пружи акт са речима: Ово је моје мњење о томе прочитајте. — Кауниц погледа акт те се стаде узтезати. — Цар му рече шта хоће са тим узтезањем. Кауниц дубоко поклонивши се рече цару.

Ваше величанство сувише части за мене и прочита: Кауниц је један магарац Јосиф други. Наравно и цар се овоме насмејао. —

Пољубац.

Неки млад човек дође у посету једној госпођици између осталог рећи ће: Госпођице ја би вас молио за „пољубац“ ја ћу вам вратити са захвалом — госпођица му збуњено рече. Ал господине како је та смешна молба од вас — на то јој упаде у реч млад човек. Ал госпођице будите спокојни, ја нештем са ваших усница пољубац, него знам да имате превод Мите Поповића „Пољубац.“ Ах тако — сад ми је жао — ја сам мислила ви баш хоћете пољубац — рече госпођица брзоплетно. —

Мале приче.

(Слепачка политика). Један слепац иђаше ноћу по воду. У једној руди је носио фењер а у другој ћупу. Сретне га неки младић, ухвати га за раме и рече му: „Ти си баш луд: Теби је бар свеједно било дан или ноћ, па што носиш фењер.“ — „Еј ти паметњаче, та не носим ја фењер рад себе, већ рад окатих, да виде из далека фењер, па да не налете на мене и да ми ћупу не разбију.“

(Хрђаво схватање). Године 1800 даваше се у париском позоришту нека опера на коју је могао свако бесплатно доћи. Беше дупком пуно таке публике која пре никад није у позоришту била. Када се завеса подиже, укажу се три глумице на бини и почеше певати. Наједанпут ће тада нека рибарка, која досад није никад у опери била, својим крешта-

Јуџим гласом: „Гледајте само, како нас ти варају! Зато што је данас бесплатно изиђоше три њих да певају, само да би што пре готово било.

Комплименат.

У једном друштву поведе се реч о једној госпођи. Сви су хвалили њену лепоту, и признавали су да лепше женскије нема у целој околини. Ту се десио и један молер, који рече: „Да, има уста баш као у слона.“ Така пресуда била је друштву врло неповољна, сви су гунђали и мргодили се на молера, док на покон молер не разјасни своје речи овако: „Господо моја, та госпођа поред остале лепоте своје има још и зубе као да су од слонове кости, и ја сам само зато рекао да су јој уста као у слона.“ — Е, то је већ са свим што друго.

Све је могућно.

А. Држите ли ви да је то могућно, да један млад, паметан, богат човек једној баби од седамдесет година прави серенаде, и под прозором пева љубавне песме.

Б. А зашто да не би било могућно; то јест ако та баба има лепу унуку.

Послушност.

„Господо моја!“ рече један катихета, који је био познат као рђав говорник, својим слушаоцима, — „господо моја, кад чујете рђаве говоре, ви тако запушите уши,“ — Сви ђаци, као на команду, дигоше руке и запушише уши своје.

Брза послуга.

Неки сељак дошавши у варош одведу га и у парну илиду. Ту се он свукао, а кад је дошао у другу собу, где су душеви виде једну жицу гвоздену и мислећи да је то звонце, повуче за шипку да зове слугу, да му донесе хладне воде. Али то није било звонце, већ жица од душа, и чим је повукао, а њега обли пљусак хладне воде. „Но, госпоно му тане,“ рече он „то се зове брза послуга, — чим замислим а оно је већ ту.“

„Slovincu“

Шапћемо на уво, да нико не чује.

Драги „Slovincu“! Признавајући ти жарку вољу и добру намеру, не смемо заборавити ни своју Стармалску дужност. Нама се чини, као да уредник није био код куће, кад се штампао 34. број „Slovincu“. Јер ваља да не би допустио, да се са крупним словима, под лапидарним сти-

лом (који није ни проза ни поезија), а под насловом: „Имену и успомени Ђуре Даничића“ сакрију шупље несмишљене и бомбастичне фразе. То Даничић није волео, нити нас је томе учио. Јамачно ни редакциони филолог твој (или можда само коректор) није био дома, кад се штампало, да је Д. „слово нам и род разгласио“ — Без сумње није био нико од смотренијих дома, кад је ушло ово: „Благо си Србији, ко а му могилу наметну, etc — (јер ће и сам Чакра посведочити, да би се то могло и друкчије казати; а ми држимо, да је Србији веће благо свака кап мастила, коју је Д за живота потрошио, него могила на гробу му, за коју велиш да је „гласовитија од египатских пирамида“). А тако исто држимо, да се Дубровник овом приликом не „клања са страхопоштовањем“ само „жаркој земље груди надунају“ ни „Д-ва праха сахрани“. — него без сумње делима његовим.

Међутим, које даје ову лапидарност написао просто да му је, — види се да је добро хтео, — и бар је штампана са крупним словима и на првој страни, — али у истом броју „Slovincu“ јавља и уредништво смрт дичнога великана, а та је notiца запала под рубрику „Sitnice“.

Ми смо уверени, да пошт. уредништво „Slovincu“ неће замерити овим добронамерним приметбама „Стармаловим,“ — јер ако му „Стармали“ искрено не каже, да ко ће? богме неће турски оца.

Ergo, уредник ваља увек да је код куће, — а баш ако мора одпутovati, треба да нађе промућурног заменика.

Одговори уредништва.

С—с. Кад сте послали? Како? и на кога?

„Мој кума Кузман“ Овако вашарски израђено не иде — особито од вас, који можете много боље, само кад хоћете. Почетак је много натегнут; у среди има нешто, што није удесно за шалу (бар би се хрђаво тумачило) а на завршетак највише би се мргодио сам П — а, — а имао би и право, јер ја знам, да он није кадар са гостом своим правити такве шале, коју је овај могао главом платити. Дакле очекујемо што прикладније и на тенане израђено.

Вавилонском торњу у Ч Ваша намера јамачно није ни била, да цело ваше писмо штампамо. Но писмо смо ваше радо прочитали, јер се у многом чему слажемо. Можда ће се нешто приликом и употребити моћи. Али зашто не би могли знати и име ваше; само нас ради, а не ради какве употребе.

Де—ва. Будите уверени да у читавом табаку вашег дописа не има ни труни шале ни досетке.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси усвоме двадесет другом броју за 1882. ове чланке: 1' Освануо снег (песма са сликом) од Чика Јове 2. Прича о једној капи воде (приповетка) 3. Кошија (песма са сликом) од Чика Јове 4. † Ђуре Даничић (са сликом) 5. Овејана зрнца 6. Пауљице снега (са две слике) 7. Повест о матором вуку превео Браца Мита 8. Херкул одводи Диомедове коње (са сликом) 9. Даштања 10. Чика Јовина Пошта.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien, IX. Porcellangasse N 56. — „Невен“, чика Јовин лист, излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. За Србију, Црну Гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шаље се на адресу: Штампариие А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.

ИЗИШЛА ЈЕ ИЗ ШТАМПНЕ ЧИТАНКА

ЗА

ТРЕЋИ РАЗРЕД СРПСКЕ НАРОДНЕ ШКОЛЕ

ОДОБРЕНА

ОД СРПСКО-НАРОДНОГ ЦРКВЕНО ШКОЛСКОГ САВЕТА

☛ ☛ Цена 28 новч. ☛ ☛

Обраћајући пажњу г. г. школских старатеља и учитеља на ову нову књигу, препоручујемо уједно и остале школске књиге нашега ранијега издања, као:

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 "
Црквено-слов. буквар са читанком ново издање	16 "
Читанка за други разред српске осн. школе	24 "
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 "
" " " 4.-ог " " "	8 "
" " " 5.-ог " " "	10 "
" " " 6.-ог " " "	8 "
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 "
Велика катавасија	1.— "
Мала катавасија	20 "
Ћимнастичке игре са сликама. Део I.	1.— "
Одабране народне песме за учење на изуост у срп. основним школама, друго издање	10 "
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 "
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 "
Нове метарске мере	10 "

Ко дакле жели да горње књиге из прве руке добије, нека се обрати подписатој накнадној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама. **Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.**

ОГЛАСИ.

ЦИРКУС Ц. КОНРАДИ

на сенској пијаци

СВАКИ ДАН У 7 САТИ У ВЕЧЕ

ВЕЛИКА ПРЕСТАВА

у вишој јахачкој уметности, вежбању, гимнастици и пантомими.

Недељом и свецем 2 представе: у 4 сата по подне и 7 сати у вече.

Све друго може се дознати из објаве.

РАСПРОДАЈА.

КОД БЕЛОГ ЛАВА У НОВОМ САДУ.

Свакојаке врсте јесењих и зимских огртача (јакнова, мантлета), колчака (муфова), капа по моди и шешира од филца, ципела од филца и кожних за госпође и девојке, а осим тога за господу и дечаке елегантних шешира од филца шубара од перваза и капа од чоје, бунде за пут, чизме за пут и вреће за ноге, корпе за ноге, огртача против кише од каучука, свакојакних кишобрана, путничких торба, кошуља од шифона, оксфордских и од фланела кругнова, краватли и галантеријског еспапа од коже

КОСТА СТОЈАНОВИЋ ГРАЂЕВИНСКИ БРАВАР

У НОВОМ САДУ,

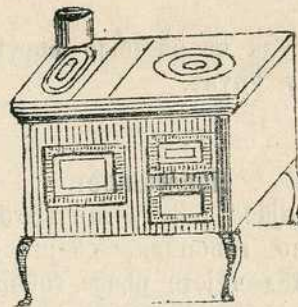
У ЂУРЧИЈСКОЈ УЛИЦИ Бр. 1788.

препоручује своје сложниште свију врста
ОГЊИШТА ШТЕДЊАКА („шпоржерта“)
И ФУРУНА ЗА КОТЛОВЕ

КАО И НОВУ ПОВЛАШЋЕНУ ВРСТУ

СТОЛНИХ ОГЊИШТА ОД ПЛЕХА И КАЉЕВИМА ОБЛОЖЕНИХ,

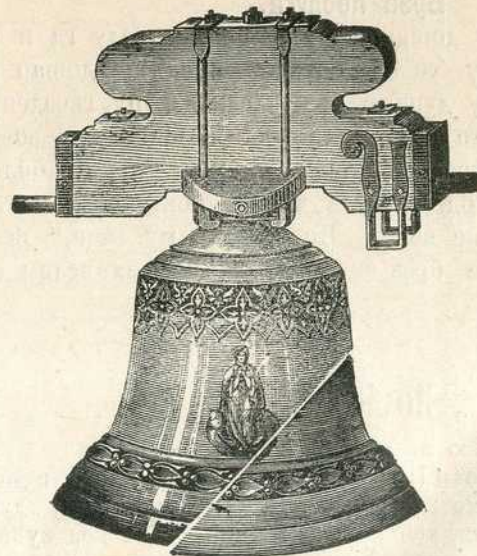
који уштеде
40% горива а
удешене су за
угљен-брикет.
— Прима и из-
вршује сваки
браварски по-
сао на грађе-
6—6

нијом израдом

вини, ограде
порте, гробова
по најновијем
укусу а најјеф-
тинијој цени.
исто тако и
све оправке
са најсолид-

З В О Н А.

по најновијој и
старој системи,
са гвозденим и
дрвеним круна-
ма хармонијски
удешена а од
најфинијег ме-
тала са нај-
чистијом из-
радом.

5—12

Звоноливица ЂОРЂА БОТЕ СИЊОВА у Вршцу.